

อตุตา ที อตุตโน นาโต

ข่าวรามคำแหง

RAMKHAMHAENG UNIVERSITY NEWSLETTER

เพื่อเป็นสื่อกลาง
ระหว่าง
มหาวิทยาลัยกับนักศึกษา

ปีที่ 10

ฉบับที่ 3

ปีการศึกษา 2523

17 พฤษภาคม 2523

วันที่ 25 ๒๕๒๓

พิธีปิดการอบรม

ร.ศ.จรินทร์ ธาณินันท์ ประธานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ม.ร. เป็นประธานในพิธีปิดการอบรมความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2523 ณ ห้องประชุมใต้พระรูปพ่อขุนราม อบรมครั้งเกิดคณะกรรมการประชาสัมพันธ์จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์แก่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ภายใน ม.ร. ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 50 คน

ข่าวโดย อีณา วิวัฒน์วรินทร์
ภาพโดย ชุตินธร วัตรสาร

รางวัลทางบัตรสลากกาชาด เดือน พฤษภาคม 2523*

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2523 เวลา 17.30 น. ร.ศ.จรินทร์ ธาณินันท์ ประธานคณะกรรมการจัดงานกาชาด ม.ร. ปี 2523 เป็นประธานในการจับรางวัลบัตรสลากกาชาด ม.ร. ณ กองอำนวยการเจ้าหน้าที่สลากกาชาด บริเวณถนนมหาวิทยาลัย ซึ่งการออกรางวัลสลากกาชาด ม.ร. นี้ จะมีทุกคืนเดือนกันยายนจะออกรางวัลสลากกาชาดในวันที่ 29 กรกฎาคม 2523

สำหรับผู้โชคดีที่ได้รับรางวัลในเดือน พฤษภาคม 2523 มีดังนี้
รางวัลที่ 1 เครื่องสุกดุ่น ไต้แก๊ส สมเกียรติ ปรีชญานนท์
รางวัลที่ 2 ใจโรเจอร์ 3 รางวัล ไต้แก๊ส ชวัญดา อรรถวุฒิ วี ปิยะพันธ์ ภัทที เลิศศักดิ์พล
รางวัลที่ 3 หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ไต้แก๊ส ชวรงค์ ไชยรังสี
รางวัลที่ 4 พัดลม 12 นิ้ว ไต้แก๊ส นพวิระ สุปภาณี
รางวัลปลอมใบ 20 รางวัล ซึ่งดูรายชื่อผู้ถูกรางวัลได้ที่กองอำนวยการเจ้าหน้าที่สลากกาชาด หน้ามหาวิทยาลัย สำหรับผู้ถูกรางวัลติดต่อขอรับรางวัลได้ที่กองอำนวยการเจ้าหน้าที่สลากกาชาด ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข่าวโดย มีนประจักษ์พันธ์งนกกาชาด ม.ร.
ภาพโดย ทวีมาพร สุทธิจักร

เรียกประกวดราคาซื้อรถยนต์ ไมโครบัสและรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ

ด้วยมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความประสงค์จะเรียกประกวดราคาซื้อรถยนต์ไมโครบัสไม่ต่ำกว่า 1600 ซี.ซี. ขนาด 12 ที่นั่ง จำนวน 3 คัน และรถยนต์บรรทุกไม่ต่ำกว่า 4 ตัน 6 ล้อ ช่วงสั้นกระบะเหล็ก จำนวน 1 คัน เพื่อใช้ราชการที่วิทยาเขต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สนใจจะขอทราบรายละเอียดและรับใบประกวดราคาได้ที่แผนกพัสดุ กองคลัง สำนักบริหารอำนวยการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ในระหว่างเวลาราชการ จนถึงวันที่ 21 พฤษภาคม 2523

ประกาศ ม.ร. วันที่ 8 พฤษภาคม 2523

การใช้บัตรผ่านประตูเข้า-ออก สำหรับรถยนต์ของมหาวิทยาลัย

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งบุคคลภายนอกที่นำรถยนต์เข้ามาในบริเวณมหาวิทยาลัย ต้องรับบัตรผ่านประตูจากอำนวยการหน้าประตู จึงจะนำรถยนต์เข้ามาในบริเวณมหาวิทยาลัยได้ และเมื่อจะนำรถยนต์ออกจากบริเวณมหาวิทยาลัย จะต้องคืนบัตรผ่านประตูแก่อำนวยการหน้าประตู เพื่อป้องกันรถยนต์สูญหาย นั้น

เนื่องจากมหาวิทยาลัยอนุญาตให้นำรถยนต์ของมหาวิทยาลัยเข้า-ออก ประตูมหาวิทยาลัยได้ โดยไม่ต้องรับบัตรผ่านประตู ดังนั้น เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่พนักงานขับรถของมหาวิทยาลัยนำรถยนต์ของมหาวิทยาลัยออกไป จึงให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ปฏิบัติดังนี้

1. ให้ทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่มีรถยนต์ส่วนกลางสำหรับใช้ในราชการ แจ้งให้พนักงานขับรถของตนไปทำบัตรประจำตัวพนักงานขับรถของตนได้ที่แผนกอาคารสถานที่ กองบริการและวางแผนพัฒนา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
2. ให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วยงานที่มีรถยนต์ส่วนกลางกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รักษาบัตรดังกล่าวในข้อ 1 เมื่อจะใช้รถยนต์ไปราชการภายนอกมหาวิทยาลัยจึงมอบบัตรให้แก่พนักงานขับรถเพื่อนำไปแสดงต่ออาคารตรวจบัตรที่ประตูเข้า-ออก เมื่อพนักงานขับรถกลับมาแล้ว ให้ส่งบัตรคืนแก่เจ้าหน้าที่ผู้รักษาบัตรของหน่วยงานนั้น ๆ
3. ให้อาคารตรวจบัตรรถยนต์ที่ผ่านเข้า-ออกทุกคัน โดยไม่มีข้อยกเว้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
ทศพร ม.ร. วันที่ 9 พฤษภาคม 2523

ระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป พ.ศ. 2523

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบ ว่าด้วยการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป

อาศัยอำนาจความความในมาตรา 14 (1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 สภามหาวิทยาลัยจึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป พ.ศ. 2523"

ข้อ 2. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ ภาค 1 ปีการศึกษา 2523 เป็นต้นไป

ข้อ 3. แบบทดสอบภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดให้มีการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป มี 1 ระดับ คือ แบบทดสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป 1 ซึ่งมีระดับความยากง่ายเท่ากับความรู้ตามหลักสูตรกระบวนการเรียนภาษาอังกฤษมาตรฐาน 1 (EN 101) และกระบวนการเรียนภาษาอังกฤษมาตรฐาน 2 (EN 102)

ข้อ 4. ให้ผู้สมัครสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป เพื่อค่าสอบเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนและค่าบำรุง

ข้อ 5. ให้จัดให้มีการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 6. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสิทธิสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไปจะต้องมีคุณสมบัติ

- ดังนี้
- (1) มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
  - (2) ต้องเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาภาษาอังกฤษมาตรฐาน 1
  - ข้อ 7. นักศึกษาที่สมัครสอบตามข้อ 6 สมัครสอบได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ผู้ที่ไม่สมัครสอบในปีการศึกษา นั้น ๆ ถือว่าสละสิทธิ์
  - ข้อ 8. ผลการสอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไปตามข้อ 3 จะเป็นชั้น G หรือ P หรือ F ให้ภาควิชาภาษาอังกฤษและภาษาศาสตร์เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย
  - ข้อ 9. ผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์สอบเทียบความรู้ภาษาอังกฤษทั่วไป จะต้องลงทะเบียนเรียนและชำระค่าหน่วยกิตตามข้อ 5 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าบำรุง พ.ศ. 2516 ที่ได้แก้ไขโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่า
- อ่านต่อหน้า 8

ระยะ 4-5 เดือนที่ผ่านมา ผู้เขียนมีโอกาสได้พูดคุยกับชาวบุรีรัมย์ และสุรินทร์ ที่มีบรรพบุรุษตั้งรกรากอยู่ในจังหวัดทั้งสองมาแต่ดั้งเดิม บุคคลเหล่านี้ใช้ภาษาถิ่น (เขมร) ในชีวิตประจำวัน แม้ระดับการศึกษา และสถานภาพทางสังคม จะแตกต่างกันมากมาย แต่มีคำพูดอยู่ประโยคหนึ่งที่ใช้ตรงกัน คำพูดประโยคนั้นคือ "กินข้าว กินน้ำ"

เมื่อคนภาคกลางพูด "กินข้าว กินปลา" ชาวสุรินทร์บุรีรัมย์จะใช้ "กินข้าว กินน้ำ" เสมอไป ทำให้คิดว่า "น้ำ" น่าจะเคยมีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตของชาวเขมร ผู้เขียนพยายามสอบถามเพื่อหาแง่มุม ก็ไม่ได้คำตอบเพราะเขาเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ที่ใคร ๆ ก็ใช้คำนี้สืบต่อกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ

ผู้เขียนได้พบพงศาวดารเขมรฉบับตัวเขียนเป็นภาษาเขมร ที่หอสมุดแห่งชาติ พงศาวดารเขมรส่วนนี้ มีกองค้นพรีตัน (ไอศกษัตริย์เขมร) เป็นผู้แต่ง เมื่อ พ.ศ. 2420 แปลเป็นไทยชื่อว่า "ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชา" ทำให้ต้องนำพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ มาเทียบเคียง ได้พบว่า เขมรในสมัยโบราณเป็น "สังคมพหุน้ำ" นำมีส่วนสร้างความเป็นปึกแผ่นให้เขมรอย่างแท้จริง ยิ่งกว่านั้น ตำรา Hist ในตอนที่ว่าด้วยอาณาจักรเจนละ (เขมร) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับ "เขมรกับน้ำ" ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะได้อธิบายคร่าวๆ แก่ผู้สนใจดังนี้

ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชา กล่าวถึง กำเนิดของอาณาจักรกัมพูชาตอนหนึ่งว่า พระทองโอรสองค์หนึ่งของพระเจ้าอาทิตย์วงศ์ ผู้ครองกรุงอินทปรีตบุรี ถูกขับออกจากเมือง พยบวิวารมาถึงโคกหมันใกล้กับดินแดนเขมร จึงสร้างเป็นเมือง ณ ที่นั้น ต่อมา พระทองก็ได้อภิเษกกับลูกสาวพระยาภาคพื้นเขาที่ยวบงาและโคกหมัน พระยานาคผู้เป็นพ่อตา ก็สำเร็จบุตรสูบน้ำในทะเลจนแห้งกลายเป็นแผ่นดินแล้วพระมิดบ้านเมืองให้พระทองผู้เป็นบุตรเขยครอบครองขนานนามว่า "พระบาทสมเด็จพระพรหมชัยศรีธรรม" ส่วนชื่อเมืองให้ชื่อว่า "กรุงกัมพูชาธิบดี" ต่อมาจอมอภัยพมาดีพระเทววงษ์ จึงเสด็จหนีไปอยู่เมืองนครราชสีมา พระยานาคผู้เป็นพ่อตาจึงมาช่วยรบได้กองทัพเจมออกไปได้ ไหวพอล (นาค) ของพ่อตาจึงยังคงอยู่ในนครกัมพูชาต่อไป ดังนั้นในเส้นทางราชการของพระเทววงษ์จึงมีทั้งนาค และมนุษย์

สมัยต่อมา พระบาทสมเด็จพระวัดติศากระบรมพิตร ซึ่งไม่ตั้งอยู่ในทิศพระธรรม พระยานาคทราบเข้าก็โกรธบันดาลให้น้ำท่วมพระนคร สมเด็จพระวัดติศากระบรมพิตรกับบริวารขึ้นสำภาหน์ถูกก๊อไปพร้อมทั้งนำพระแก้วมรกตเดินทางไปเมืองไทย และสวรรคตที่นั่น เมื่อน้ำลด พระสังกุมารโอรสจึงเดินทางกลับ แต่ได้มอบพระแก้วมรกตให้ไทย

เมื่อพิจารณาประวัติศาสตร์เขมรตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 15 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 19 ซึ่งเขมรมีกษัตริย์ผู้มีความปรีชาสามารถหลายพระองค์ เช่น ชัยวรมันที่ 2 อโศกวรมันที่ 1 อินทวรมัน สุริยวรมันที่ 1 สุริยวรมันที่ 2 และชัยวรมันที่ 7 เป็นต้น ระยะเวลาเป็นช่วงที่เขมรมีความเจริญสูงสุด ปัจจัยที่ทำให้เขมรมีความเจริญก็เนื่องมาจากการวางรากฐานระบบชลประทานขนาดใหญ่ในเขตทะเลสาบเขมร อันเป็นผลดีต่อการเกษตรกรรมเป็นอย่างมาก ทำให้เขมรมีฐานะมั่นคงทางเศรษฐกิจพอที่จะให้กำเนิดศิลปกรรมการก่อสร้างขนาดใหญ่ขึ้นได้ในระยะต่อมา

ความจริงนโยบายส่งเสริมชลประทานนี้ ในระยะแรกน่าจะเป็นผลพลอยได้จากระบบการปกครองแบบ "เทวราชา" ซึ่งเริ่มจะเห็นชัดในสมัยชัยวรมันที่ 2 กล่าวคือ กษัตริย์เขมรถือว่าทรงเป็นกษัตริย์แห่งจักรวาล (Universal ruler) หรือ Chakravartin หลังจากกษัตริย์องค์หนึ่ง ๆ สวรรคตแล้ว วิศวกรที่สร้างเพื่อประดิษฐ์ฐานสิ่งตั้งประจำรัชกาลก็จะใช้เป็นสุสานเก็บพระศพของพระองค์ วิศวกรประดิษฐ์ฐานสิ่งตั้งจะสร้างบนเนินเขา ถ้าไม่มีเนินเขาตามธรรมชาติก็ต้องสร้างจำลองขึ้นมา และถือว่าวิหารนี้เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรและเป็นศูนย์กลางของจักรวาลด้วย เช่นเดียวกับเขาพระสุเมรุอันเป็นศูนย์กลางของจักรวาลตามคติฮินดู การสร้างภูเขาล้อม ทำให้อากาศชื้นแฉะมาก และกลายเป็นอ่างเก็บน้ำไปในตัว ซึ่งเขมรเรียกว่า Bay

กษัตริย์เขมรองค์ต่อ ๆ มากี่ได้รับนโยบาย "ชลประทาน" มาปฏิบัติ เช่น อินทวรมันที่ 1 มีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นผู้ริเริ่มงานชลประทานขนาดใหญ่ขึ้นในเขตทะเลสาบเขมร ซึ่งพระองค์ได้สร้างอ่างเก็บน้ำมหา มีลักษณะคล้ายทะเลสาบขนาดย่อมขึ้นทางเหนือของเมืองพิหารวดี จากทะเลสาบก็ได้ขุดคลองส่งน้ำกระจายออกไปโดยรอบไปตามเขตไร่นาของราษฎร ทำให้มีน้ำสำหรับการเพาะปลูกได้ตลอดปี เศรษฐกิจของเขมรก็มั่นคงขึ้นตามลำดับ

อโศกวรมันที่ 1 (พ.ศ. 1432-1443) โอรสของอินทวรมันที่ 1 ทรงดำเนินรอยตามพระบิดา ได้สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ขึ้นอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า Eastern Bay มีขนาด 49 ตารางกิโลเมตร อ่างนี้สร้างขึ้นเพื่อรับน้ำจากแม่น้ำเตียมวารี

ได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจของเขมร ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 17-19 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานของ M. Bernard Philippe Grodler โดยอาศัยหลักฐานทางโบราณคดีประกอบกับภาพถ่ายทางอากาศและเอกสารของโปรตุเกสและสเปน ที่บันทึกไว้เมื่อพุทธศตวรรษที่ 22 สามารถอธิบายได้ว่า เหตุใดสังคมแบบเกษตรกรรมที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวนา จึงมีความมั่งคั่งจนถึงขนาดที่จะสร้างกลุ่มปราสาทอันใหญ่โตเป็นจำนวนมาก และเป็นสถาปัตยกรรมอันมีคุณค่าจนหาที่มิได้ และไม่มีที่ใดเสมอเหมือน Grodler กล่าวว่า อาณาจักรเขมรมั่งคั่งสมบูรณ์ได้เพราะระบบชลประทานเขมรได้รับแบบอย่างมาจากฟูนัน และได้นำมาปรับปรุง ผู้รับมีชอบในการส่งเสริมการชลประทานอย่างกว้างขวางก็คือ กษัตริย์เขมรนั่นเอง ปัญหาในการเพาะปลูกของเขมรแต่เดิมก็คือ ฝนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะนำฝนมาสู่เขมรเป็นจำนวนมากเกินไป และชั่วระยะเวลาอันสั้นพอน้ำอุกลงแล้ว น้ำก็จะใช้ในการเพาะปลูกจะไม่เพียงพอ เขมรจึงแก้ปัญหาด้วยการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดมหึมาซึ่งเรียกว่า Bay ดังกล่าวมาแล้ว อ่างเก็บน้ำบางแห่งมีขนาดใหญ่สามารถเก็บน้ำได้ถึง 30 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเหล่านี้จะกักเก็บน้ำไว้ในฤดูฝน และช่วยให้เขมรมีน้ำสำหรับการเพาะปลูกและบริโภคตลอดปี พื้นดินจะอุดมสมบูรณ์และให้ผลผลิตเต็มที่ ในปีหนึ่ง ๆ เขมรจะสามารถทำการเพาะปลูกได้ 3-4 ครั้ง และนี่เองเป็นเหตุให้เขมรสามารถผลิตอาหารได้อย่างเพียงพอที่จะเลี้ยงประชาชนเป็นจำนวนมาก และมีเหลือเป็นสินค้าออกได้อย่างเหลือเฟือ น้ำในอ่างนอกจากจะนำไปหล่อเลี้ยงพื้นที่ในอาณาจักรเขมรได้อย่างทั่วถึง โดยระบบคลองส่งน้ำที่กระจายออกจากอ่างคูเมืองที่ล้อมรอบนครวัด และนครธม ก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบคลองส่งน้ำเหล่านี้ ระบบชลประทานเช่นนี้ นอกจากจะทำให้มีน้ำสำหรับการเพาะปลูกอย่างเพียงพอแล้ว ยังช่วยป้องกันน้ำท่วมจากทะเลสาบ ป้องกันการลักท้อของดินภายหลังการนำท่วม และคลองส่งน้ำยังใช้เป็นเส้นทางคมนาคมได้อีกด้วย

ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยให้เขมรมีความเจริญทางด้านสถาปัตยกรรม ดังได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้เขมรยังประสบความสำเร็จทั้งในทางการต่างประเทศและ

การทหาร กล่าวคือ ได้ขยายอำนาจเข้าไปในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา จนถึงอาณาจักรตามพรลิงค์ (นครศรีธรรมราช) ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชาได้กล่าวถึงความเจริญของเขมรในสมัยพระเจดียงราย ครองราชย์ว่า ".....พระองค์ได้เสวยราชย์ในกรุงกัมพูชาอาณาจักรอันรุ่งเรือง บรรดาไพร่บริวารพลเรือนได้อยู่กันเป็นสุขบริบูรณ์ทั่วทุกไปด้วยโภคทรัพย์ แม้จะมีนักมีจำนวนเกินด้วยความเจริญแห่งการกตกรรม แผลพหิษกรรมเหล่านั้นทั้งหลาย เช่น การค้าขายแลกเปลี่ยนสิ่งของกับเงินทองก็คดสองสะดวก บรรดาอาณาประชาราษฎร์ก็ไม่อาจรู้สึกที่จะนึกเบียดเบียนให้เป็นเสียหายอันหนึ่งอันใดเลย ไร้อริผู้ร้ายถูกการจี้ก็ไม่มีแม้แต่สักราย ซึ่งสิ่งของตกหายสูญพลัดลืมไว้ก็ไม่มีใครที่แย่งชิงไปทั่วทุกวรา ปวงชาวประชามีแต่พินทุกันเนียบกัน พากันสำราญด้วยการกีฬาที่รื่นเริง มีแต่ความปรองดองเป็นนาคทุกทุกตัวคน"

ส่วนในทางการเมืองและการทูต ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชา กล่าวไว้มีใจความโดยย่อว่า ประเทศใกล้เคียงพากันนำเครื่องราชบรรณาการมาถวาย ขอเป็นข้าพระบาทมีพิธีสมโภช ส่วนกษัตริย์ประเทศใหญ่ ๆ เช่น จีน ก็แต่งตั้งทูตมาเจริญทางพระราชไมตรี

ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชาได้กล่าวถึง ดินแดนของอาณาจักรเขมรในสมัยพระเจดียงรายว่า "ทิศตะวันออก ถึงเมืองบาเยอ อาณาเขตจรกทะเลแดงคือ ช้างควนออกเป็นอาณาเขตของญวน แลช้างควนตกเป็นอาณาเขตของเขมร มีรูปพระนารายณ์เป็นลัญจก จากอักษรเขมรไว้เป็นหลักทิศใต้ อาณาเขตเขมรจรกถึงทะเล ทิศตะวันตก จรดถึงเมืองปราจีน เป็นอาณาเขตของเขมร ช้างควนตกเป็นอาณาเขตของไทย ทิศข้างเหนือขึ้นไป ตามต้นเขาคงวัก 15 วัน ไปถึงลัดดี สนามลัดดี (แม่น้ำสวเนพราย) ซึ่งได้เป็นอาณาเขตของเขมร ซึ่งเหนือเป็นอาณาเขตของลาว ในสมัยนั้นกรุงกัมพูชาธิบดีเป็นประเทศเอกราชมีหัวเมืองเอก โท ศรีจักรา ซึ่งเป็นหลายหัวเมือง แต่เมืองใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นนครมีเจ้ากูรราชครองเมือง เป็นเมืองขึ้นก็มีถึง 5 นคร แต่เมืองไทยที่เป็นหัวเมืองประเทศราชด้วย เวลานั้นเมืองไทยตั้งกรุงอยู่ที่สุโขทัยเป็นเมืองหลวง และมีนครต่าง ๆ อีกคือ

1. สวรรคโลก
2. กัมโพชนคร
3. บริบูรณนคร
4. พริภัญไชยนคร
5. พระพิศมูโลกนคร

รวมทั้ง 5-6 นี้เป็นเมืองไทยเดิม ส่วนเมืองจีนแต่กรังจันตราบ ซึ่งกระษัตริย์จามเป็นเจ้าครองเมือง 1 แต่เมืองศรีสัตตนาคนหุต 1 เป็นมิตรไมตรี 3 ปี นำเครื่องราชบรรณาการมาถวายครั้งหนึ่ง"

จะเห็นได้ว่า "น้ำ" เป็นปัจจัยแห่งความเจริญในด้านต่าง ๆ ของเขมร จึงได้สันนิษฐานว่าเขมรจึงผูกพันอยู่กับ "น้ำ" ดังจะเห็นได้จาก "พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช" ซึ่งมีความสำคัญในราชพงษาวดารกรุงกัมพูชาหลายตอน ในทางตรงกันข้าม หากขาดน้ำ เขมรก็จะพบกับความวิบัติ สมมติฐานนี้จะจริงหรือไม่ เพียงใด ราชพงษาวดารกล่าวไว้มีใจความว่า ใน พ.ศ. 2133 พระนเรศวรได้ส่งจารบุษ 2 คนเข้าไปปฏิบัติการณ์ในเขมร ครั้งถึง พ.ศ. 2136 ".....อุศกราช 955 ปีมเสง พระชันษา 41 พรรษา (พระนักษัตร หรือพระยาละแวก...ผู้เขียน) เสวยราชสมบัติได้ 18 ปี เวลานั้น น้ำในอ่างกั้นแห่งวงไม่มีน้ำติดกันอ่างเลย แม้แต่ยอด ส่วนอ่างปล้ำน้ำนั้นก็มีการเอียงไปข้างทิศตะวันตก (ทิศนี้หมอกความว่า กรุงศรีอยุธยา)" ข้อความนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ขวัญของเขมรขึ้นอยู่กับน้ำในอ่าง และพระนเรศวรคงจะตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างแจ่มแจ้ง ได้ระบายน้ำออกจากอ่าง หรือเลือกเวลาเข้าโจมตีกรุงละแวกในระยะที่น้ำในอ่างแห้ง

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชในครั้งนี้น่าจะเห็นว่าจะเกิดความเจริญทางด้านสถาปัตยกรรม ดังได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้เขมรยังประสบความสำเร็จทั้งในทางการต่างประเทศและ

การสัมมนาทางวิชาการ บริหารงานบุคคล ระดับชาติ ครั้งที่ 3

อ.เสาวถันณ์ สิงห์ไกรวัฑ์
คณะรัฐศาสตร์

อนุชนอีกจากการเข้าร่วมการประชุมทางวิชาการบริหารงานบุคคล ระดับชาติ ครั้งที่ 3 ที่จัดขึ้น ณ โรงแรมทิเบต เมื่อวันที่ 13-15 มีนาคม 2523 ในหัวข้อเรื่อง "ปัญหาการบริหารงานบุคคลในภาคธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ และราชการ" นั้น ทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันระหว่างนักปฏิบัติงานการบริหารงานบุคคล และนักวิชาการในสาขาที่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งได้พิชิตข้อดีที่เป็นประโยชน์จากคำวิพากษ์ที่นำมารออภิปรายซึ่งนับได้ว่าเป็นการประชุมทางวิชาการที่ทรงคุณค่ายิ่งจึงขอถ่ายทอดโดยสรุปถึงสาระของการประชุมในครั้งนี้ด้วยรายงานสรุปต่อไปนี้

การประชุมวิชาการในครั้งนี้ ได้จัดขึ้นในลักษณะของการอภิปรายเป็นคณะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Panel Discussion) แล้วตามด้วยการประชุมกลุ่มย่อยในลักษณะ Syndicate ทุก ๆ วันเป็นเวลา 2 วัน หัวข้อการอภิปรายเป็นคณะโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่เรื่องบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารงานบุคคลในอดีตและปัจจุบัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากธุรกิจ คือ คุณณรงค์รา บุญแพ ภาครัฐวิสาหกิจ คือ ดร.วีระ ธีรชาติ และภาคราชการ คือ คุณเสาวราช ธารวสุทม์ เป็นผู้นำอภิปราย โดยมี ดร.นิพนธ์ ศศิธร เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย สำหรับหัวข้อการอภิปรายในวันที่สอง คือ เรื่องบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารงานบุคคลในอนาคตซึ่งมีคุณทวี บุตรสุนทร หัวหน้าภาคราชการ คุณเสาวราช โกมลบุญชัย หัวหน้าภาคราชการ และ ศจ.ดร.อมร วิชาศาสตร์ หัวหน้าภาคราชการเป็นวิทยากร โดยมี ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ในวันที่สามนั้น เป็นการบรรยายเรื่องหลักการบริหารงานบุคคลในหัวข้อ การสรรหาและคัดเลือกบุคคล โดยคุณประภัส วิวิโยทัย หัวข้อหลักการบริหารค่าจ้าง/เงินเดือน โดย น.อ. สุพรรณศักดิ์จิต หัวข้อการแรงงานสัมพันธ์ โดย คุณสมโภชน์ ธีระวิเชียร หัวข้อการพัฒนาบุคคล โดย คุณณบุญ วงศ์นารี และหัวข้อสวัสดิการ โดย ศจ.ดร.ธนู แสงวงศ์ ทั้งนี้ คุณประสพ สนองชาติ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

ในช่วงบ่ายของทุก ๆ วัน เป็นการประชุมกลุ่มย่อยซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มธุรกิจ 4 กลุ่มย่อย กลุ่มรัฐวิสาหกิจ 2 กลุ่มย่อย และกลุ่มราชการ 1 กลุ่มย่อย ในหัวข้อปัญหาการบริหารงานบุคคล (ประเด็นปัญหาเฉพาะปัญหาที่เกิดขึ้นใน sector ของคณะ เช่น ธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ และราชการ) ในวันสุดท้ายได้มีการเสนอสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยของ ภาคธุรกิจ (รวม 4 กลุ่ม เป็น 1 กลุ่มใหญ่) ภาครัฐวิสาหกิจ (รวม 2 กลุ่ม เป็น 1 กลุ่มใหญ่) และภาคราชการ

สำหรับเนื้อหาของการอภิปรายเป็นคณะโดยผู้ทรงคุณวุฒิในวันแรกนั้น อาจสรุปได้ ดังนี้

ภาคธุรกิจ
การบริหารงานบุคคลในอดีต ส่วนมากเจ้าของกิจการเป็นฝ่ายจัดการเอง ต่อมาเริ่มสนใจปัญหาแรงงานสัมพันธ์และการบริหารงานบุคคลอย่างจริงจังเมื่อมีการปฏิวัติอุตสาหกรรม สำหรับในเมืองไทยเพิ่งเริ่มไม่นานนัก และเข้ามาพร้อมกับการของนักลงทุนต่างประเทศ ปัจจุบันนี้การบริหารงานบุคคลยังไม่ได้เป็น Professionalism เหมือน

เช่นวิชาชีพอื่น ๆ เพราะการบริหารบุคคลยังไม่มีแบบตายตัวและความรับผิดชอบของการบริหารบุคคลก็แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้บริหารงานบุคคลต้องมีความรู้ในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การเงิน การตลาด ฯลฯ จะรู้แต่เฉพาะงานในความรับผิดชอบของตน (การบริหารงานบุคคล) ไม่ได้ **ภาครัฐวิสาหกิจ**

รัฐวิสาหกิจเป็นกิจการของรัฐซึ่งดำเนินการเพื่อประโยชน์ได้.เป้าหมายแบบธุรกิจ แต่ในการดำเนินการกลับใช้ระบบราชการจึงทำให้ไม่มีความคล่องตัว วิทยากรได้กล่าวเฉพาะประสบการณ์จากการไฟฟ้าภูมิภาค และกล่าวว่า การบริหารงานบุคคลได้รับการตระหนักถึงความสำคัญมากขึ้น เพราะปริมาณของพนักงานเพิ่มขึ้น ปริมาณงานเพิ่มขึ้นตามกัน และมีความต้องการปรับปรุงคุณภาพของพนักงานให้สูงขึ้น ในปัจจุบันนี้สหภาพรัฐวิสาหกิจเป็นแกนกลางในการเคลื่อนไหวในด้านแรงงานการดำเนินการเป็นกลุ่มก้อน ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานธุรกิจ ในภาคเอกชนและรัฐบาลด้วย

ภาคราชการ
การบริหารงานบุคคลของภาคราชการพอแบ่งออกได้เป็น 3 ชุด (จากกรณีวิเคราะห์จากหลักฐานและแนวโน้มนโยบายของรัฐ) กล่าวคือ

ชุดแรก (2468) เป็นชุดที่เริ่มมี พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการพลเรือนขึ้นเป็นครั้งแรก ในชุดนี้เน้นเรื่องอำนาจการบังคับบัญชา การรักษาระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ และการควบคุม

ชุดที่สอง (2493) เป็นชุดของการใช้คนและจัดการพัฒนาและการเสริมคน ยังมีการใช้อำนาจเช่นเครื่องมือในการบริหารราชการ และมีการแยกอำนาจระหว่างข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ (พ.ร.บ. ปี 2518)

ชุดที่สาม (2518) เรียกว่าสมัยพัฒนาเพราะมีการวางแผนและพัฒนากำลังคนขึ้นทุกระดับ มีการจำแนกตำแหน่งให้ชัดเจน

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารงานบุคคลในอนาคต

ภาคธุรกิจ
นักบริหารงานบุคคลในอนาคตจะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ในด้านต่างๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การเงิน การผลิต การตลาด เพื่อสามารถคาดคะเนสถานการณ์ต่างๆ

ภาครัฐวิสาหกิจ

ปัญหาของการรัฐวิสาหกิจ คือปัญหาแรงงาน ซึ่งมีความหมายอย่างอื่นแอบแฝงอยู่โดยอาคือ พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ จึงควรที่จะมีกฎหมายแรงงานที่แยกออกให้เห็นชัดระหว่างภาคธุรกิจและภาครัฐวิสาหกิจ เพราะรัฐวิสาหกิจไม่มีเจตจำนงที่แท้จริง พนักงานทุกคนตั้งแต่ระดับสูง-ต่ำ ล้วนเป็นลูกจ้างของรัฐทั้งสิ้น จึงทำให้เกิดความคลุมเครือว่า อำนาจต่อรองที่แท้จริงอยู่ระหว่างลูกจ้างกับใคร?

ภาคราชการ
นักบริหารงานบุคคลของราชการ มักทำงานตามคำสั่ง ตามกฎหมาย ไม่มีลักษณะของนักบริหารงานบุคคลอาชีพ ทางที่ดีควรจะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในทางวิชาการบริหารบุคคลแก่ผู้บังคับบัญชา และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าของหน่วยงาน

หลักการบริหารงานบุคคล
การจ้างงาน

ในการจ้างงาน ควรจะมีการตั้งเป้าหมายว่าต้องการคนประเภทไหนเท่าไร ในขั้นตอนของการคัดเลือกและบรรจุนั้นควรมีการประชุมงานกับฝ่ายอำนาจการ (Line) ด้วย และเมื่อผู้ที่ได้รับการบรรจุได้ทำงานไปรอบหนึ่งแล้ว

ก็ควรที่จะสังเกตว่า เขาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพแค่ไหน ทั้งนี้เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของผู้ที่ทำการสรรหาและคัดเลือกด้วย

การบริหารเงินเดือนและค่าจ้าง

นโยบายการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนในปัจจุบันนิยมใช้ระบบที่เรียกว่า Progressive Compensation Management ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและสอดคล้องกับทัศนคติของพนักงานและองค์กร การพัฒนาแนวโน้มที่มีผลกระทบต่อการบริหารค่าจ้างและเงินเดือนในปัจจุบันคือ ปัญหาค่าครองชีพ และปัญหาการแข่งขันกันในการจ้างงาน **การพัฒนาบุคคล**

ผู้ที่ทำงานด้านการพัฒนาต้องมีวิสัยทัศน์และความเชื่อในหลักการพื้นฐานของการพัฒนาบุคคล ซึ่งถือว่าการพัฒนาบุคคลเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบหลักของฝ่ายอำนาจการ (Line) ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ในการพัฒนาบุคคลนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องของการเรียนรู้ในห้องเรียน แต่เป็นเรื่องของการเรียนรู้ในกิจกรรมการผลิตมากกว่า งานพัฒนาบุคคลจึงต้องมีการร่วมมือประสานงานกันทั้งจากฝ่ายอำนาจการและฝ่ายบริหารงานบุคคล ทั้งนี้บุคคลทุกคนในองค์กรจะต้องอยู่ภายใต้ระบบการพัฒนาบุคคลทุกคนตั้งแต่ระดับงานจนถึงระดับสูงสุดขององค์กร ปัญหาที่สำคัญของการพัฒนาบุคคลคือ ฝ่ายบริหารไม่เห็นความสำคัญและฝ่ายอำนาจการไม่ได้ตระหนักว่าการพัฒนาบุคคลเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตน **แรงงานสัมพันธ์**

การแรงงานสัมพันธ์ หมายถึงการคุ้มครองประโยชน์และสิทธิของนายจ้างและลูกจ้าง โดยมุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง บางกิจการจัดให้การแรงงานสัมพันธ์ขึ้นตรงต่อฝ่ายบริหารระดับสูง บางแห่งก็จัดให้ขึ้นตรงต่อฝ่ายบริหารงานบุคคล แต่ที่ถูกต้องนั้นควรให้ฝ่ายแรงงานสัมพันธ์ขึ้นกับฝ่ายบริหารงานบุคคล **สวัสดิการของลูกจ้าง**

จุดหมายของการให้สวัสดิการ คือการให้ผู้ที่ทำงานในองค์กรมีความสุข สมาย ก้าวหน้า และมีความหวังตั้งแต่เข้าทำงานจนเกษียณอายุ หรือจนกระทั่งตาย ทั้งนี้ อาจแบ่งสวัสดิการออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประโยชน์เกี่ยวกับ บริกรที่ให้แก่ลูกจ้างและเครื่องจูงใจ (Incentive)

ปัญหาการบริหารงานบุคคล

1. **ภาคธุรกิจ**
  - แบ่งเป็นประเด็นใหญ่ ๆ คือ
  1. ปัญหาภายในองค์กร
    - 1.1 ปัญหาจากตัวผู้บริหารงานบุคคลเอง
    - 1.2 ปัญหาจากฝ่ายอำนาจการ
    - 1.3 ปัญหาจากฝ่ายจัดการ และของกิจการ
    - 1.4 ปัญหาจากนโยบายและโครงสร้างขององค์กร
    - 1.5 ปัญหาจากสภาพแรงงาน
  2. ปัญหาภายนอกองค์กร
    - 2.1 กฎหมายแรงงาน
    - 2.2 ตลาดแรงงาน
    - 2.3 สถานการณ์เศรษฐกิจ
    - 2.4 สถานการณ์การเมืองแนวโน้มของปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้แก่
  1. ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ
  2. ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม
  3. ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการสมัยใหม่
  4. ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและนโยบายด้านแรงงาน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2523-2524

รศ.จวินทร์ ธาปนรัตน์

ประธานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2514 โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอพระราชบัญญัติตั้งเป็นมหาวิทยาลัยต่อสภาฯ และนับได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยแรกที่มีเริ่มโดยประชาชน เพราะเหตุว่าการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. 2514 นั้น มีผู้ต้องการศึกษามาก แต่สถานที่เรียนมีจำนวนจำกัด รัฐบาลต้องประสบปัญหาว่าหาเงินเรื่องสถานที่เรียนเรื่องมาส่วนบิดา มารดา ที่มีฐานะดีก็จัดส่งบุตรหลานไปศึกษาต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้เงินตราออกนอกประเทศปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่น้อย

แต่หลังจากปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยรามคำแหงสามารถตอบปัญหาเหล่านั้นได้อย่างดีเยี่ยม มาตลอดระยะเวลา 9 ปีเต็ม และมหาวิทยาลัยรามคำแหงจะต้องรับภาระนี้ต่อไปอีก 2 ปี คือปีการศึกษา 2523 และปีการศึกษา 2524 ที่จะถึงนี้

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันตั้งอยู่ที่หัวหมาก บางกะปิ ในเนื้อที่ 300 ไร่ ในเนื้อที่นี้ได้บรรจุตัวศึกษาทำการ ศึกษาเรียนใหญ่ห้องเดิมไปหมด เป็นจำนวนถึง 68 ห้อง มีนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนไว้ประมาณ 370,000 คน (ปีการศึกษา 2522) ซึ่งมาเรียนประจำประมาณ 5-8 หมื่นคนต่อวัน พร้อมด้วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่มีจำนวน 2,673 คน

ด้วยจำนวนนักศึกษามากขนาด และสภาพสถานที่ที่แออัดดังกล่าวแล้ว กอปรกับแนวโน้มจำนวนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้จากสถิติจำนวนนักศึกษาใหม่ปีการศึกษา 2522 มีถึง 117,560 คน และจากสถิติผู้จะจบการศึกษาชั้น ม.ศ.5 และเทียบเท่าจำนวนไม่น้อยกว่า 300,000 คน และมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งหลาย 12 แห่ง สามารถรับได้เพียงประมาณ 14,000 คน จำนวนที่เหลือย่อมมีสิทธิเข้าเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหงตามกฎหมาย ซึ่งคาดว่าจะไม่น้อยกว่า 130,000 คน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นว่า จะไม่สามารถรับภาระอันหนักนี้ได้อีกต่อไป จึงได้ตัดสินใจเสนอรัฐบาลขอจำกัดจำนวนนักศึกษาให้เหลือลงตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นไป

รัฐบาลสมัย พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมนานนท์ เมื่อรับทราบปัญหานี้ก็ได้ให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเข้าพบปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา และต่อมารัฐบาลได้ตั้ง "คณะกรรมการแก้ไขปัญหามหาวิทยาลัยรามคำแหง" ขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธาน ในที่สุดคณะรัฐมนตรีมีมติให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดวิทยาเขตใหม่ในกรุงเทพมหานครอีก 1 แห่ง และให้รับนักศึกษาโดยไม่จำกัดจำนวนต่อไปอีก 2 ปี คือปีการศึกษา 2523 และปี 2524 ส่วนในปีการศึกษา 2525 ให้จำกัดจำนวนได้ (เพราะปี 2525 มหาวิทยาลัยสุโขทัยสามารถรับนักศึกษาได้เต็มที่)

ด้วยมติ ค.ร.ม. ดังกล่าว มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดำเนินการเปิดวิทยาเขตแห่งใหม่ในพื้นที่ เพื่อให้สามารถรับนักศึกษาได้ทันในปีการศึกษา 2523 โดยการได้รับบริจาคที่ดินจากหมู่บ้านทุ่งเศรษฐี (กม.8 ถนนบางนา-ตราด) และรัฐบาลจัดสรรจัดงบประมาณพิเศษให้ 64 ล้านบาท มหาวิทยาลัยต้องออกเงินเองถึง 80 ล้านบาท ขณะนี้ กำลังดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนอยู่อย่างรีบเร่ง ซึ่งจะแล้วเสร็จ

ปัญหาการศึกษา

ข่าวรามคำแหงฉบับนี้ก็เป็นฉบับที่ 3 ของปีที่ 10 กองบรรณาธิการขอชี้แจงเรื่องราวบางประการ เป็นต้นว่า นักศึกษาที่เขียนตามปัญหาไปแล้วไม่ได้ตอบลงในข่าวรามคำแหงนั้น เนื่องจากบางคำถามเป็นคำถามที่ซ้ำ ๆ กันกับผู้อื่น เมื่อตอบไปแล้วก็ไม่ควรตอบอีก หรือคำถามนั้นได้มีข่าวหรือประกาศมหาวิทยาลัยประกาศแล้ว ก็ไม่ควรจะตอบเช่นกัน

อีกประการหนึ่ง นักศึกษาที่ส่งคำถามโดยวิธีขอให้ออกของคิดเลขมี เจ้าหน้าที่ของอำนวยการของมหาวิทยาลัยโดยจะส่งมาที่กองบรรณาธิการหรือเสนาบดีกรมหรือกองบังคับการที่มักศึกษาล่วงก่อนก็ได้

นอกจากนี้ก็มีเรื่องให้เห็นสมควรทบทวนกันอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

การย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชาภาค 1/2523 เริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ 23 มิถุนายน 2523 ถึงวันศุกร์ที่ 4 กรกฎาคม 2523 โดยคิดค่าที่ สอบ.

นักศึกษาที่ได้รับรางวัลเรียนดีให้ไปรับสำเนาประกาศได้ที่สวป.ชั้นล่าง โดยนำหลักฐานได้แก่ บัตรประจำตัวนักศึกษาและใบเสร็จจิจิมภูภาคเรียนสุดท้ายไปด้วย

นักศึกษาที่ทำบัตรประจำตัวหาย ให้ไปตรวจดูได้ที่ห้องทำบัตร อาคารสวป.ชั้น 2

กองบรรณาธิการ

ถาม

1. ปัจจุบันเรียนอยู่คณะรัฐศาสตร์ Plan C จะใช้วิชา MA 111, CH 111 เป็นวิชาเลือกเสรีได้หรือไม่
2. วิชาบังคับเลือกวิทยาศาสตร์ เลือก CH 103 ซึ่งสอบผ่านแล้ว จะซ้ำซ้อนกับข้อ 1 หรือไม่
3. วิชา ED 103, MT 103, GM 103 ใช้เป็นวิชาเลือกเสรีได้หรือไม่
4. วิชาโทสาขาบริหารธุรกิจจะลงวิชา AP 203, MC 268, MC 463 แทนพวกวิชา GM ได้หรือไม่
5. วิชา AP 203, MC 268, MC 463 โยเลือก 4 รวมทั้ง PC 263, PC 229 มีการทำรายงานหรือไม่

นักศึกษาที่เรียนด้วยตัวเอง

ตอบ

1. ได้
2. ไม่ซ้ำซ้อน

ภายในปลายเดือนสิงหาคม และจะเปิดเรียนในวิทยาเขตแห่งใหม่ได้ในวันที่ 1 กันยายน 2523 นี้

สำหรับนักศึกษาใหม่ปี 2523 ที่จะเปิดรับสมัครในปลายเดือนพฤษภาคมนี้ จะไม่จัดบรรยายไม่ว่าลักษณะใดที่วิทยาเขตหัวหมาก แต่จะรอให้มาเรียน ณ วิทยาเขตแห่งใหม่ ในวันที่ 1 กันยายน 2523 ซึ่งในระหว่างรอการก่อสร้างอยู่นี้ มหาวิทยาลัยจะจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อทดแทน เช่น

- (1) จัดขยายการบรรยายในศูนย์ โครงการอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ 12 ศูนย์ทั่วประเทศ โดยจัดบรรยายเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์
- (2) จัดโครงการวิทยุโทรทัศน์การศึกษาอย่างเต็มที่ โดยออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการ 2 ทุกวัน ๆ ละ 10 ชั่วโมง สถานีวิทยุประจำถิ่นต่าง ๆ อีก 44 สถานีทั่วประเทศ รวมทั้งสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. ทุกวัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง และ
- (3) จัดบริการคำว่าเป็นชุด มีทุกกระบวนวิชาเป็นคณะ ๆ ไป และสามารถรับได้ในวันสมัคร ฉะนั้น นักศึกษาใหม่ทุกคนเมื่อสมัครเป็นนักศึกษาแล้ว จะต้องกลับภูมิดำเนาเดิม เพื่อใช้บริการต่าง ๆ มหาวิทยาลัยได้จัดให้โดยเฉพาะ การกลับไปพักกับครอบครัว

3. ได้
4. AP 203 ลงได้ แต่ MC ลงไม่ได้
5. วิชาที่ถามมาขอให้ติดต่อผู้สอนโดยตรงหรือคอยดูในข่าว.

อาจารย์วิทยา จินบุตร

ถาม

อยากทราบผลการสอบทั้งหมดที่ผ่านมาจะต้องทำอย่างไร

นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์

ตอบ

ติดต่อฝ่ายหนังสือสำคัญ เคาท์เตอร์ช่องที่ 3 ชั้นล่าง อาคารสวป. โดยติดต่อขอ Transcript

กองบรรณาธิการ

ถาม

1. วิชาเลือกในคณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงิน เป็นวิชาเลือกเสรีหรือไม่
2. นักศึกษาที่ใช้เครื่องคำนวณเป็นแล้วจะขอไม่มีเครื่องคำนวณได้หรือไม่
3. คณะบริหารธุรกิจสาขาการเงิน มีวิชาใดบ้างที่ต้องทำรายงาน

212 21435

ตอบ

1. เป็นวิชาเลือกเสรี
2. ต้องผ่านการฝึกเครื่องคำนวณเครื่องหลักสูตร
3. ถ้ามีวิชาใดที่ต้องทำรายงาน อาจารย์เจ้าของวิชาจะแจ้งให้นักศึกษาทราบ

กองบรรณาธิการ

ถาม

1. วิชาเลือกเสรีคณะศึกษาศาสตร์ เอกอังกฤษมีกี่หน่วยกิต
2. ตรีวิชา AR 103 ในภาค 2 และตรีวิชา MU 103 ในภาคฤดูร้อน ถ้าผ่าน AR 103 ในภาค 2 จะใช้ MU 103 เป็นวิชาเลือกเสรีได้หรือไม่

นักศึกษา 224

ตอบ

1. มี 5 หน่วยกิต
2. ได้

กองบรรณาธิการ

ณ ศูนย์โครงการอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจังหวัดใกล้เคียงกับภูมิดำเนาของนักศึกษา และให้กลับภูมิดำเนาได้ ณ วิทยาเขตแห่งใหม่ ในวันที่ 1 กันยายน 2523

สำหรับนโยบายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับสถานที่เรียนใน 2 ปีข้างหน้านี้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่า การรับสมัครนักศึกษาครั้งรับโดยไม่จำกัดจำนวน ส่วนสถานที่เรียนนั้น ในวิทยาเขตแห่งใหม่จะใช้เป็นที่เรียนของนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ซึ่งคาดว่าจะในปีการศึกษา 2523 และ 2524 จะมีนักศึกษาไม่น้อยกว่า 250,000 คน ส่วนวิทยาเขตที่หัวหมากใช้เป็นที่เรียนของนักศึกษาของปีที่ 3 และ ปีที่ 4 และต่อไปสำหรับบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งคาดว่าจะมหาวิทยาลัยจะสามารถเปิดปัญหาได้ในปีการศึกษา 2525

ในสองปีข้างหน้ามหาวิทยาลัยรามคำแหงจะมีนักศึกษาทั้งสองวิทยาเขตไม่น้อยกว่า 350,000 คน ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น ช่างพูดว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยที่มีนักศึกษามากที่สุดในโลกคงจะไม่ผิด แต่ภาระอันหนักนี้ จะรับได้ตลอดไปหรือไม่ต้องฝากไว้กับศรัทธาและความอดทนของคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทุกคณะและที่ต่างศูนย์โดยยึดถือการเห็นความดีเข้าจริงใจไว้เสมอมาด้วย

ภาษาศาสตร์และ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ในปัจจุบัน

ผศ.ดร.นิศดา กาญจนะวรรณ
คณะมนุษยศาสตร์

ภาษาศาสตร์คือวิชาภาษาศาสตร์ภาษา หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ มีการตั้งสมมุติฐาน พิสูจน์หลักเกณฑ์และกฎต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของภาษา ภาษาที่ว่ามีไม่ได้หมายถึงภาษาใดภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่หมายถึงภาษาธรรมชาติหรือภาษามนุษย์โดยทั่วไป เวลาที่เราพูดถึงภาษา เราจำเป็นต้องแยกออกจากภาษาต่างๆ ด้วย เช่น ภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน อินเดีย แคนาดา แต่เราได้เรียนภาษาต่างๆ เหล่านี้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง เช่น การแปล เราเรียนรู้ลักษณะของภาษาต่างๆ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ และเพื่อให้เข้าใจภาษามนุษย์ขึ้นเท่านั้น นักภาษาศาสตร์จึงไม่ใช่ผู้ที่ผ่านออกเขียนได้หลาย ๆ ภาษาอย่างคล่องแคล่ว แต่ นักภาษาศาสตร์จะบอกได้ว่าภาษาต่างๆ มีลักษณะอย่างไรบ้าง และอาจจะบอกได้ว่า เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

วิชาภาษาศาสตร์มีความสนใจที่จะศึกษาโครงสร้างภายในของภาษา ศาสตร์ปัจจุบันนี้มักจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นอันว่า เราเรียนฟิสิกส์โดยไม่รู้คณิตศาสตร์ก็ไม่ได้ หรือเรียนวิชาการศึกษาโดยไม่เรียนจิตวิทยา ก็ย่อมไม่ได้ ด้วยเหตุนี้เองวิชาภาษาศาสตร์จึงต้องเกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงอื่น ๆ เช่น วิชาเสียง สรีรวิทยา จิตวิทยา สื่อมวลชน มานุษยวิทยา คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ อีก ซึ่งจะได้อธิบายต่อไปข้างหน้า แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ภาษาศาสตร์แม้จะเกี่ยวข้องกับศาสตร์หลายสาขา ก็ยังมีความเป็นตัวของมันเองอยู่ คือมีจุดมุ่งหมายใหญ่เพื่อศึกษาโครงสร้างของภาษาอันมี เสียง ความหมาย และระบบของภาษาแต่ละภาษา

แต่เดิมนั้น เคยมีสาขาวิชาหนึ่งที่หลายคนอาจจะคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ นั่นคือ วิชาภาษาศาสตร์ ความจริง วิชาภาษาศาสตร์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ในปัจจุบันเท่านั้น นักภาษาศาสตร์ไม่ได้สนใจในโครงสร้างของภาษาอย่างนักภาษาศาสตร์ นักภาษาศาสตร์ในสมัยต้น ๆ สนใจเพียงจะแปล วิจารณ์ หรือแก้ไขหนังสือ หรือจารึกที่คนโบราณเขียนเอาไว้ และถึงสนใจที่จะนำเอางานประพันธ์ที่เขียนไว้ในสมัยต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกัน เพื่อพิจารณาว่าผู้เขียนแต่ละคนแต่ละสมัย มีวิธีการเขียนการใช้คำต่างกันอย่างไร นอกจากนั้นแล้ว ก็มีการศึกษาจารึกโบราณว่ามีความหมายว่าอย่างไร อย่างเช่น ศาสตร์จารึกอักษร เซเลส ศึกษาหลักศิลาจารึกของไทย เป็นต้น ต่อมานักภาษาศาสตร์รุ่นหลังได้สนใจที่จะเปรียบเทียบภาษาที่คล้ายคลึงกัน เช่น ภาษาสันสกฤต ลาติน กรีก ฯลฯ เพื่อจะดูว่าคำแต่ละคำนั้นมีประวัติที่มาและวิวัฒนาการมาเป็นอย่างไรมั่ง การศึกษาในแง่นี้แหละที่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ปัจจุบันที่เรียกว่า วิชาภาษาศาสตร์ภาคประวัติ หรือ Historical Linguistics

เมื่อได้กล่าวแล้วว่า วิชาภาษาศาสตร์ภาคประวัติ เป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ ก็อาจจะบอกกล่าวต่อไปว่า วิชาภาษาศาสตร์แยกออกเป็นแขนงต่าง ๆ อย่างไรบ้าง วิชาภาษาศาสตร์ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 แขนงใหญ่ ๆ คือ

- (1) วิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป หรือ General Linguistics

- (2) วิชาภาษาศาสตร์ภาคประวัติ หรือ Historical Linguistics และ
- (3) วิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ หรือ Applied Linguistics

วิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป ยังแบ่งย่อยออกไปได้อีก 2 สาขา คือ วิชาภาษาศาสตร์พรรณนา หรือ Descriptive Linguistic และ วิชาภาษาศาสตร์เพิ่มพูน หรือ Generative Grammar

วิชาภาษาศาสตร์พรรณนา คือ การศึกษาภาษาโดยอาศัยข้อความตัวอย่าง ที่เรียกว่า Corpus เป็นหลัก เมื่อเอ่ยข้อความตัวอย่างมาศึกษาคูตามลำดับ ตามหลักเกณฑ์แล้วก็นำมาเขียนบรรยายไว้ว่า ลักษณะเด่น ๆ ในภาษานั้น ๆ มีอะไรบ้าง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์พรรณนาก็มีอยู่ 3 เรื่อง คือ สรีรวิทยา หรือ Phonology ไวยากรณ์ หรือ Grammar และ วิชาว่าด้วยความหมาย หรือ Semantics

สรีรวิทยา ประกอบด้วย 2 เรื่อง คือ สัทศาสตร์ หรือ Phonetics กับ สวศาสตร์ หรือ Phonemics

สัทศาสตร์ เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับเสียงที่ออกมายัง ๆ วิชาที่แบ่งออกเป็น สรีรสัทศาสตร์ หรือ Articulatory Phonetics กับ นิเวรสัทศาสตร์ หรือ Acoustic Phonetics

สรีรสัทศาสตร์ คือ การศึกษาว่าเสียงที่ออกมาแต่ละเสียงจะต้องใช้วิธีจะอะไรเป็นส่วนประกอบบ้าง ขึ้นอยู่กับตำแหน่งใดในปาก เส้นเสียงสั้นหรือเปล่า ริมฝีปากแบน หรือห่อ ลมออกทางช่องปากหรือทางจมูก เป็นต้น ตัวอย่างภาษาไทยที่มีเส้น เสียง ป กับ เสียง บ นั้น เวลาออกเสียง มีส่วนที่เหมือนกันคือ ต้องประกบริมฝีปากทั้งล่างและบนเข้าด้วยกัน ส่วนที่ต่างกันก็คือ เวลาออกเสียง ป นั้น เส้นเสียงไม่สั่น แต่เวลาออกเสียง บ เส้นเสียงสั่น เป็นต้น

นิเวรสัทศาสตร์ คือการศึกษาเสียงที่ออกมา โดยใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น Sound Spectrograph และ Oscillograph เป็นต้น ความแตกต่างระหว่างนิเวรสัทศาสตร์ และ สรีรสัทศาสตร์ก็คือ สรีรสัทศาสตร์ ศึกษาการเคลื่อนไหวของอวัยวะภายในปาก รวมทั้งช่องจมูกและริมฝีปากด้วย แต่เมื่อเสียงพ้นริมฝีปากไปแล้ว คลื่นเสียงมีความถี่ที่เท่าไร มีรูปลักษณะเป็นอย่างไรนั้นเป็นเรื่องของ กลสัทศาสตร์

สวศาสตร์ เป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับหน่วยเสียงว่าเสียงที่เราได้ยินมา อย่างเสียง ค อย่างในคำว่า ช้างนอก และเสียง ฮ อย่างที่บางคนพูดว่า ช้างนอก นั้น ควรจะเป็นหน่วยเสียงเดียวกันหรือไม่ หรืออย่างไรในภาษาอังกฤษที่คำว่า paper นั้น p ตัวแรกออกเหมือนเสียง พ ของไทย และ p ตัวหลังออกเหมือนเสียง ป ของไทย ควรจะถือว่าเป็นหน่วยเสียงเดียวกันหรือเปล่า มีหลักเกณฑ์ในการหาหน่วยเสียงอย่างไร เราอาจจะพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่า สวศาสตร์เป็นวิชาที่เอาเสียง ซึ่งเป็นเสมือนวัตถุขึ้นมาจัดเป็นพวก มาแยกแยะอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อประโยชน์ในการจัดทำตัวอักษรให้แก่ภาษาที่ยังไม่มีตัวเขียน

ที่กล่าวถึงมาแล้วนั้น ก็คือเรื่องของ สรีรวิทยา อันเป็นเรื่องที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์พรรณนา

เรื่องที่สองที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์พรรณนาก็คือ เรื่องไวยากรณ์ วิชานี้เป็นการศึกษากฎเกณฑ์ต่างๆ ของหน่วยที่มีความหมาย อาจจะเป็นส่วนของคำ อันได้แก่กริยา ปัจจุบัน คำ หรือ ประโยคก็ได้ ภาษาศาสตร์สาขานี้แบ่งออกเป็น วจวิทยา หรือ Morphology กับ วากยสัมพันธ์ หรือ Syntax

วจวิทยา คือการศึกษาว่า หน่วยที่เล็กที่สุดไม่เกินคำ และที่มีความหมายนั้นมีระบบและโครงสร้างอย่างไร เช่น เราจะวิเคราะห์ได้ว่า คำว่า "นักเรียน"

นั้น ประกอบด้วยคำว่า "นัก" กับคำว่า "เรียน" ภายหลังนั้น คือ การศึกษาว่าประโยคนี้มีโครงสร้างอย่างไร เช่น เราจะวิเคราะห์ได้ว่า ในภาษาไทยนั้น การเรียงลำดับมีความสำคัญมาก โดยทั่วไปเราอาจจะเห็นว่า คำนามที่อยู่หน้าคำกริยานั้นเป็นประธานของประโยค คำนามที่อยู่ตามหลังคำกริยาก็คือกรรมของประโยค ดังนี้ ประโยคว่า "มดกับปลา" กับ "ปลากินมด" จึงมีความหมายไม่เหมือนกัน เพราะคำลำดับตัวขึ้นเท่านั้น

เรื่องที่สามที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์พรรณนาก็คือ วิชาว่าด้วยความหมาย ที่จริงแล้ว นักภาษาศาสตร์พรรณนามักจะสนใจในวิชาสาขานี้มาก เพราะเป็นเรื่องที่หยาบและโครงสร้างยาก นักภาษาศาสตร์พรรณนาจึงมักจะไม่ค่อยพูดถึงเรื่องนี้ จะขอยกตัวอย่างความหมายของเรื่องที่ว่าด้วยความหมาย ดังนี้ สมมติว่า มีพ่อกับลูกนั่งคุยกันอยู่ในห้อง วันนั้นอากาศร้อนมาก ลูกเป็นฝ่ายนั่งอยู่ใกล้พัดลมที่ยังไม่ได้เปิด พ่ออาจจะพูดว่า "มันร้อนจัง" ก็ได้ว่า "แหม ร้อนจัง" ลูกได้ยินก็รีบเปิดพัดลมทันที จะเห็นได้ว่า ประโยคที่ว่า "แหม ร้อนจัง" มีความหมายว่า "เปิดพัดลม" ถ้าใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม ถ้าสมมติว่า ไม่มีพัดลม ประโยคนี้จะหมายความว่า "เปิดหน้าต่าง" ก็ได้ จึงเห็นได้ว่าเรื่องของความหมายเป็นเรื่องที่หากฎเกณฑ์ได้ยากยิ่ง

ทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว คือ สรีรวิทยา ไวยากรณ์ และ วิชาว่าด้วยความหมาย นี้ เป็นเรื่องของ วิชาภาษาศาสตร์พรรณนา ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาย่อยของ วิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป อีกสาขาหนึ่งของวิชาภาษาศาสตร์ทั่วไปที่จะกล่าวถึงก็คือ วิชาภาษาศาสตร์เพิ่มพูน

วิชาภาษาศาสตร์เพิ่มพูน มีชื่อในภาษาอังกฤษว่า Generative Grammar ที่เรียกว่า Grammar ก็เพราะนักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ถือว่า คำว่า Grammar ครอบคลุมทุกอย่าง ตั้งแต่ วากยสัมพันธ์ วจวิทยา สรีรวิทยา และความหมาย นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ถือว่า คนเราใช้ประโยคเป็นหน่วยทั่วไปในการสนทนา ดังนั้นจึงเริ่มศึกษาประโยคก่อน แล้วจึงศึกษาคำและเสียง ส่วนความหมายนั้น นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวากยสัมพันธ์ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาขานี้ก็มี ทฤษฎีแห่งการปริวรรต หรือ Transformational Grammar กับ ทฤษฎี แห่งการลำดับชั้น หรือ Stratificational Grammar

วิชาภาษาศาสตร์แขนงที่สองที่แยกตัวออกมาบ้างแล้วก็คือ วิชาภาษาศาสตร์ภาคประวัติ หรือ Historical Linguistics ได้แก่วิชาการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาทางเสียง ทางไวยากรณ์ และทางความหมาย ตระกูลภาษาต่าง ๆ ตัวอักษร และการเปรียบเทียบภาษาที่เกิดขึ้นด้วยกัน เพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งเรียกว่าภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ หรือ Comparative Linguistics นอกจากนี้ก็มีการศึกษาตัวเขียน การศึกษาคำศัพท์ร่วมตัวอย่างเช่น เราจะจะศึกษาความเปลี่ยนแปลงของการเขียนอักษรไทยตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมาจนถึงสมัยปัจจุบัน เป็นต้น

ที่กล่าวถึงมาแล้วทั้งหมดนั้น ก็คือเรื่องของวิชาภาษาศาสตร์ทั่วไป และวิชาภาษาศาสตร์ภาคประวัติ อาจจะมีหลายคนสงสัยว่า เราศึกษาเรื่องเหล่านี้ไปทำไมกัน วิชาภาษาศาสตร์เป็นเรื่องของการศึกษาเพื่อวิชาการโดยตรงแล้วกับไปตั้งหนังสือทิ้งไว้เฉย ๆ เช่นนั้นหรือ ความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ วิชาภาษาศาสตร์ก็เหมือนกับวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์สาขาอื่น ๆ ที่นอกจากจะเป็นเรื่องของการศึกษาหาความรู้เพื่อความรู้อยู่แล้ว ยังเป็นความรู้ที่มีประโยชน์อีกด้วย ถ้ารู้จักนำมาประยุกต์ใช้

นักวิทยาศาสตร์ศึกษาเรื่องของพลังงานต่าง ๆ แล้ว

ภาษาศาสตร์ ต่อจากหน้า 6

นำมาสร้างระบบไฟฟ้า นำประปา โทรศัพท์ ฯลฯ ให้เป็นประโยชน์แก่มนุษยชาติได้ฉันใด นักภาษาศาสตร์ก็สามารถจะนำผลการศึกษาเรื่องของภาษามาทำประโยชน์ให้แก่มนุษยชาติได้ฉันใด นั่นคือที่มาของวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์

ชื่อ ภาษาศาสตร์ประยุกต์บอกอยู่ในตัวแล้วว่า เป็นการนำเอาภาษาศาสตร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ การนำเอาภาษาศาสตร์มาใช้นี้มีอยู่มากมายหลายทาง และเป็นทางที่ทำให้ภาษาศาสตร์ต้องเกี่ยวพันกับวิชาสาขาอื่น ๆ อีกมากมายอย่างแทบนึกไปไม่ถึง

ในปัจจุบัน วิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์แบ่งออกเป็นสาขาต่าง ๆ มากมายถึง 7 สาขาดังนี้คือ

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่หนึ่ง คือ การสอนภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือ Teaching English as a Foreign Language การสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือ Teaching Thai as a Foreign Language เป็นการนำเอา หลักภาษาศาสตร์มาใช้เพื่อจะสอนภาษาให้ได้ผลดีและรวดเร็ว

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่สอง คือ การวิเคราะห์เทียบ หรือ Contrastive Analysis คือการเอาภาษาของนักเรียน และภาษาที่นักเรียนจะเรียนมาเทียบกันว่า เสียงในภาษาใหม่ที่นักเรียนจะเรียนนั้นมีเสียงใดบ้างที่ไม่ปรากฏในภาษาของนักเรียน จะทำให้ผู้สอนสามารถทำนายได้ว่า เสียงเหล่านั้นจะต้องเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนแน่ ตัวอย่าง เช่น นักเรียนไทยที่จะเรียนภาษาอังกฤษ มักจะมีปัญหาการออกเสียงพยัญชนะบางตัวที่ไม่มีในภาษาไทย เช่น เสียง v r และ z ผู้สอนก็จะสามารถสอนด้วยวิธีเทียบให้ฟังว่า เสียงเหล่านี้มีติดไปจากเสียงพยัญชนะไทยที่ใกล้เคียงที่สุดอย่างไร เช่น เสียง v มีลักษณะคล้ายเสียง w ในภาษาไทย แต่ไม่เหมือน เพราะ v เป็นเสียงที่เกิดจากริมฝีปากข้างกับฟันบน และเป็นเสียงเสียดสีด้วย แต่ w เป็นเสียงที่เกิดจากริมฝีปากทั้งสอง และไม่เป็นเสียดสี เมื่อนักเรียนทราบข้อแตกต่างดังนี้แล้วก็จะฝึกฝนได้อย่างมีหลักมากขึ้น และจะทำให้ออกเสียงได้รวดเร็วขึ้น กว่าที่จะไม่ทราบเลยว่า z เสียงนี้แตกต่างกับที่ใด การวิเคราะห์เทียบนี้ควรจะได้ทำทั้งที่เกี่ยวกับคำ ไวยากรณ์ และศัพท์ด้วย อย่างไรก็ดีวิเคราะห์เทียบวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาด้วยก็จะยิ่งดีขึ้น ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขานี้จึงนับว่าเป็นประโยชน์มากแก่ผู้สอนภาษา

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่สาม คือ จิตภาษาศาสตร์ หรือ Psycholinguistics เป็นวิชาที่เกิดขึ้นใหม่ในราวปี พ.ศ.2497 นี้เอง เป็นการศึกษาภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา เช่น เรื่องการเรียนรู้ภาษา ความลำบากของเด็กรูปคดีในการเรียนภาษา ความขัดแย้งภายในของคนที่พูดหลายภาษา และอื่น ๆ นักภาษาศาสตร์สนใจนำเอาจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับภาษามาแล้ว แต่มีข้อในแง่เดียวกับนักจิตวิทยา ตัวอย่าง เช่น เมื่อทราบว่า อินเดียนแดงนำนาวาโฮมองเห็นสีเขียวกับสีฟ้าเป็นสีเขียวกัน นักจิตวิทยาที่สนใจเกี่ยวกับความรู้สึกรู้จัก จึงเริ่มทดสอบเกี่ยวกับกรอบคสี ส่วนนักภาษาศาสตร์วิเคราะห์ในแง่ที่ว่า อัจฉริยะทางภาษาศาสตร์เป็นคำกำหนดการรับรู้ อินเดียนแดงนำนาวาโฮจึงมีคำ ๆ เดียวไว้ใช้เรียกสีฟ้ากับสีเขียว

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่สี่คือ สังคมศาสตร์ หรือ Sociolinguistics เป็นการศึกษาลักษณะแตกต่างของภาษาและการนำภาษาที่แตกต่างกันไปใช้ รวมทั้งเรื่องความแตกต่างของบุคคลที่ใช้ภาษาต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย โดยศึกษาว่าลักษณะทั้งสามประการที่เกี่ยวข้องกันอย่างไร

เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และมีอิทธิพลต่อกันและกันอย่างไรบ้าง เช่น เราจะจะศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาของเด็กในถิ่นสลัมกับของเด็กที่พ่อแม่ปล่อยให้อยู่กับคนเลี้ยงเด็กตลอดเวลามีความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร หรืออาจจะศึกษาว่า กรรมกรพูดจากันอย่างไร ประชาชนในถิ่นต่าง ๆ ใช้ภาษาต่างกันอย่างไร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากทางด้านการเมืองและสังคม เพราะการที่คนเราสามารถพูดจากันรู้เรื่องได้ นั่นย่อมให้ผลดีแก่การเจรจาหรือข้อขัดแย้งต่าง ๆ อย่างมากมาย

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่ห้าคือ มานุษยภาษาศาสตร์ หรือ Anthropological Linguistics เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของภาษาและวัฒนธรรม ขนบประเพณี เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและเชื้อชาติ นักมานุษยภาษาศาสตร์บางท่านเชื่อว่า คนแต่ละชาติมิได้เห็นโลกในทางภาษาภาพเหมือนกัน ภาษาที่คนใช้ซึ่งแตกต่างกันมีส่วนทำให้คนมองโลกอันแท้จริงนั้นแตกต่างกันไป ตัวอย่าง เช่น ชาวเอสكيمไม่มีคำใช้เรียกหิมะอยู่ 4 คำ คือ หิมะที่กำลังตก หิมะที่อยู่บนพื้น หิมะที่อยู่พัดพาไปลอยไป และหิมะที่ถูกอัดเพื่อนำมาใช้ทำที่อยู่อาศัย แต่อินเดียนแดงเผ่าแอซเตคนมีคำ ๆ เดียวไว้ใช้เรียกหิมะเป็น และ นำแข็ง วิชามานุษยภาษาศาสตร์จึงเป็นวิชาที่ช่วยในด้านความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนต่างเชื้อชาติได้

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่หกคือ คณิตภาษาศาสตร์ หรือ Mathematical Linguistics เป็นวิชาที่นำเอาเรื่องตัวเลขเข้ามาเกี่ยวข้องกับภาษา เช่น การหาสถิติของคำ เป็นต้น ประโยชน์ที่มองเห็นอย่างง่าย ๆ ก็คือ ถ้าเราทราบว่า เราใช้ตัวอักษรตัวใดมากที่สุด เราก็สามารถสร้างพิมพ์ดีดที่จัดให้ตัวอักษรที่ใช้มากที่สุดอยู่บนแป้นที่นิ้วมือจะไปซึ่งได้สะดวกที่สุด หรือ อันที่จริงแล้ว คำใดใช้มากที่สุดภาษาไทย เราควรจะนำเอาคำเหล่านั้นมาบรรจุไว้ในตำราสอนเด็ก ให้รู้จักคำที่ใช้กันมากที่สุดในภาษาก่อน เป็นต้น

ภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาที่เจ็ด คือ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ หรือ Computational Linguistics นับเป็นภาษาศาสตร์ประยุกต์ที่ใหม่และทันสมัยมาก เป็นความพยายามที่จะติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยภาษามนุษย์ ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เริ่มมีบทบาทมาตั้งแต่สมัยสงครามโลก โดยมีต้นตอมาจากการที่สหรัฐอเมริกาและรัสเซียพยายามจะแปลภาษาด้วยเครื่อง หรือที่เรียกว่า Machine Translation คือต่างก็คิดว่า ถ้าตนสามารถแปลเอกสารของฝ่ายตรงข้ามได้อย่างรวดเร็วโดยให้คอมพิวเตอร์เป็นผู้แปลแล้วไซ้ ตนก็จะต้องได้เปรียบฝ่ายตรงข้ามอย่างมาก ต่อมางานวิจัยในทำนองนี้ได้แพร่หลายออกไปอีกหลายประเทศ และสิ่งที่ศึกษาและวิจัยก็มีเพิ่มมากขึ้น มีเซมิแตรื่องการแปลภาษาแค่เพียงอย่างเดียว เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ก็มี เช่น การควบคุมปัญหา การหาสถิติของคำที่ใช้ในหนังสือแต่ละเล่ม พร้อมทั้งคำอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกับคำนั้น ห่างออกไปข้างหน้าหรือข้างหลังอีก 6-8 คำ การสำรวจจุดว่า วิถีที่ปัจจัย ที่สอดคล้องกันระหว่างนามกับกริยา คุณศัพท์กับนาม ในหนังสือแต่ละเล่มมีเพียงไร ซึ่งถ้าจะใช้คนนับก็ต้องนับกันนาน และอาจจะไม่ถี่ถ้วน แต่คอมพิวเตอร์อาจจะทำได้ในเวลาไม่กี่ชั่วโมง นอกจากนี้ก็มีการเทียบหาตัวผู้เขียนวรรณคดี การหาความไพเราะของคำประพันธ์ การเรียงลำดับอักษร การถ่ายทอดอักษร การจัดทำพจนานุกรม เป็นต้น

ที่กล่าวมาล้วนนี้ก็คือภาษาศาสตร์ประยุกต์สาขาต่าง ๆ ซึ่งกำลังมีผู้สนใจศึกษาและวิจัยกันอยู่ในขณะนี้ ผลการวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่มีผู้นำไปใช้นอกเหนือไปจากนี้ก็ยังมีอีกมาก เช่น การนำเอาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเสียงในวิชาวรรณวิทยาไปใช้สร้างหรือปรับปรุงเครื่องเขียนแบบต่าง ๆ การนำเอาผลการวิเคราะห์ประโยคไปสร้าง

คำสั่งให้หุ่นยนต์ทำงาน การนำเอาผลการวิเคราะห์เรื่องความหมายไปใช้ในกรณีวินิจฉัยโรคของแพทย์ เป็นต้น

ปัจจุบันวิชาภาษาศาสตร์ยังเจริญก้าวหน้าและมีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาอื่นต่อไปอีกอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เราได้เห็นแล้วว่า เมื่อภาษาศาสตร์เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ก็เกิดสาขาวิชาใหม่ขึ้นที่เรียกว่า ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ซึ่งความจริงเราจะถือว่าเป็น ภาษาศาสตร์ประยุกต์ หรือ คอมพิวเตอร์ประยุกต์ ก็ได้ ต่อมาเมื่อภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์มีจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นก็เกิดเป็นสาขาใหม่เรียกว่า Cognitive Sciences ซึ่งอาจจะถือว่าเป็นจิตวิทยาประยุกต์ คอมพิวเตอร์ประยุกต์ หรือ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ก็ได้ทั้งสิ้น

วิชาสาขาอื่น ๆ ที่ภาษาศาสตร์มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องก็มี เช่น Artificial Intelligence หรือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานอย่างสมองคน คำว่า Artificial Intelligence นี้แหละที่ควรจะต้องแปลเป็นไทยว่า "สมองกล" มากกว่าตัวอย่างของงานทางด้าน Artificial Intelligence ก็คือ เรื่องการสร้างหุ่นยนต์ หรือ เครื่องอื่นใดให้ทำงานแทนคน สหเวชศาสตร์ หรือ Information Sciences ก็เป็นวิชาอีกสาขาหนึ่งที่ภาษาศาสตร์มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์

ที่กล่าวมาล้วนนี้เห็นได้ว่า วิชาภาษาศาสตร์ได้ข้ามเขตแดนเข้าไปเกี่ยวข้องกับวิชาสาขาอื่นอีกหลายสาขา เป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นว่าการแบ่งแยกวิชาในโลกนี้ออกจากกันโดยเด็ดขาดนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ผู้ที่เรียนวิชาใดวิชาหนึ่งอยู่จะไม่หันไปมองหรือลองศึกษาวิชาอื่น ๆ ที่ตนคิดว่ามิได้อยู่ในแนวของตนเสียบ้างเลยนั้นย่อมเป็นความคิดที่ผิด ต่อไปในอนาคต UNESCO อาจจะแยกไม่ออกได้ว่า วิชาภาษาศาสตร์นั้นควรจะอยู่ในสาขามนุษยศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ กันแน่

หวังดีอย่างยิ่ง
คุณ วิฑูริย์กิตติ์, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, คุรุสภา, ราชบัณฑิตยสถาน, กรุงเทพฯ, ๒๕๒๒.

เขมรกับน้ำ ต่อจากหน้า 3

เข้าไป เพราะนักประวัติศาสตร์ได้ให้ความเห็นว่า เขมรไม่สามารถจะฟื้นฟู Angkor ให้รุ่งเรืองเหมือนสมัยก่อนได้อีก เพราะที่พิไทยได้ทำลายระบบชลประทานในเขต Angkor จนเสียหายยับเยินยากแก่การบูรณะ

เขมรซึ่งเคยทำนาได้ปีละ 3-4 ครั้ง จนเป็นประเทศที่มีแรงทางเศรษฐกิจ สร้างศิลปกรรมชั้นเยี่ยมชนิดไม่มีที่ติให้ไว้เป็นสมบัติของชาวโลก เคยเป็นมหาอำนาจในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงและลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อประมาณ 1,000 ปีมาแล้ว กลายเป็นประเทศดงดิบบ้านแตกสาแหรกขาด ออกอยากากไร้ สหประชาชาติต้องส่งอาหารเข้าไปบรรเทาความอดอยาก ภาพเด็กเขมรที่เหลืองแต่หนังหุ้มกระดูก คางอวบไม่ เพราะอดอาหาร และสภาพของชาวเขมรผู้อดอยาก อพยพเข้ามาที่อ่าวประเทศ ดังที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ติดต่อกันหลายวัน ชวนให้เกิดความสังเวชจนอธิบายไม่ได้

หมายเหตุ คำบางคำในบทความนี้คัดจากพจนานุกรม เช่น คำว่า พงษวตาร มลง (ปีมะเส็ง) มากุศ สุโขทัย เป็นต้น ขอให้เข้าใจว่าเป็นการถ่ายทอดตัวอักษรตามอักษรวิธีที่ปรากฏในพงศาวดาร ที่นำมากล่าว

ธรรมาภิบาล
ยุติธรรม
ธรรมาภิบาล

